

4/2025

Hakkaa päälle!

Kuva: Simo Kiuru

Ilomantsin taistelujen muistopäivät

Ratsuväen perinnetyötä vuodesta 1962

Perinteitä vaalimassa Hattuvaarassa

Ratsumieskilta järjesti jo perinteisen matkan Ilomantsi vuoden 1944 taisteluiden muistopäiville Hattuvaaraan. Tapahtumaa on järjestetty 1990-luvulta lähtien. Panssariprikaatin hieno bussi nouti matkalaiset Lahden Maanpuolustustalolta jo aamuvanhain perjantaina 25 heinäkuuta, koska huoltotaukojen lisäksi menomatkalle oli sovitettu käynti Rajamuseoon.

Museo sijaitsee Imatralla Onttolan varuskunnassa, joten papereiden tarkistusten jälkeen päästiin reilun tunnin kierrokselle. Vauhdikkaan ja ilmeikkään, mutta vahvasti asiapitoisen opastuksen teki Sylvi Salohalme. Museosta löytyi yllättäen myös häivähdys ratsuväen perinnettä. Yhdellä seinällä oli esitelty sotien jälkeen Muonion rajakomppanian päällikkönä toiminut "rajaratsumestari" Olle Harjapää. Hän oli henkeen ja vereen cavalleristi ja Lapissakin tehtävät hoituivat usein ratsain. Hän palasi myöhemmin takaisin puolustusvoimiin ja siirtyi reserviin vuonna 1965.

Vuonna 1963 julkaistiin hänen kokoamansa ansiokas Hämeen ratsumiesten perinteiden kirja.

Rajamuseossa on paljon kiinnostavaa materiaalia itsenäisyyden ajalta. Kuvat: Jussi Sainio

Hovattalan kallion muistomerkki (kannen kuva)

Kesällä 1944 Ilomantsin taistelussa suomalaisten vastahyökkäyksen ollessa alkamassa, lähti 29.7. klo 22.30 majuri Mauno Siraman johtamana Hämeen Ratsurykmentin 1. ja 2. eskadroona ja kaksi kevyttä kranaatinheitinryhmää tieltä, noin puoli kilometriä muistomerkiltä Ilomantsin suuntaan, koukkaukseen Hattuvaaran kylän itäpuolelle. Majuri Siraman oli saamansa käskyn mukaan lyötävä osastonsa voimin Hattuvaaraan edennyt vihollinen. Metallinen muistolaatta on kiinnitetty kallioon Hämeen Ratsurykmentin komentajan eversti Gustaf Ehrnroothin Hattuvaaran taistelun aikaiselle komentopaikalle.

Sama kaiku on askelten

Kuin kaikuina seitsemän vuosikymmenen takaa, sai kiltalaisten joukko tuntea omin jaloin korpivaelluksen kokemuksen. Paikallisen rajakillan Hannu Ruokolainen ja Reijo Jeskanen marssittivat joukon Hullarista EU:n itäpisteelle eli reilut kahdeksan kilometriä.

Toki kukaan ei tehnyt matkaa nahkaiset saapasruojut jalassa, mutta liki 30 asteen helle antoi oman momenttinsa taivallukselle. Palkkioksi sekä koko- että osamatkan talsineet saivat Karhunkämmenen luppotuvalle Puruskaisen Jounin lohtimaa hernekeittoa ja pannaria hillolla päälle.

Kun oltiin hyvin lähellä valtakunnan rajaa, niin paikalle saapui myös nelihenkinen rajapartio. Saimme kuulla, mitä on valvonta ja tehtävät nyt aika hiljaiseksi käyneellä itärajalla. Partioon kuului myös kaksi Frontexin liettualaista, jotka antoivat tunnustusta suomalaiskollegoiden ammattitaidolla ja kehuivat myös organisaatiota ja kalustoa. Kotimaassaan heillä kiireet ovat aivan toisenlaiset. Laittomia rajanylittäjiä on jatkuvasti testaamassa valvontaa ja myös salakuljetus työllistää virkavaltaa.

Kun vaelluksen hiet oli huuhdottu Ratsumiesten saunassa, kokoontui kiltaväki Taistelijan Talon auditorioon. Siellä puheenjohtaja Urpo Karjalainen luovutti Pekka Hennalan avustamana Ratsumieskillan ansiomitalin numero 150 Ilkka Sipilälle Hollolasta.

N:o 150

Vuoden ratsumiehen pokaali oli myönnetty Joensuun Raimo Virkkuselle, mutta hän ei ollut tilaisuudessa saapua paikalle.

Tilaisuudessa perinnekomentaja, everstiluutnantti Kimmo Alesmaa piti esityksen ajankohtaisista puolustuspoliittisista näkemyksistä ja killan puheenjohtaja Urpo Karjalainen analysoi vapaaehtoisen maanpuolustuksen kehitysmahdollisuuksia. Eversti evp. Jouni Mattilan kertoi Tammenlehvä-perinteen hoitamisesta Pohjois-Karjalan alueella.

Muistot ei himmetä saa

Sunnuntain tapahtumat etenivät samojen perinteiden mukaan niin kuin vuosia aiemminkin.

Joukko järjestyi riviin Taistelijan Talon pihalle ja perinneasuiset kiltalaiset nostivat siniristilipun salkoon.

Tämän jälkeen seurasi ortodoksinen hartaushetki, minkä toimitti Isä-Vesa.

Eversti Gustaf Ehrnroothin päiväkäskyn elokuun 3. päivänä 1944 luki nyt ensimmäistä kertaa perinnekomentajan ominaisuudessa evl Kimmo Alesmaa. Sen jälkeen hän ja killan puheenjohtaja Urpo Karjalainen laskivat seppeleen Jääkäripataljoona 6:n muistokivelle.

Sen jälkeen osasto siirtyi muiden Hattuvaaran suunnan taistelupaikkojen muistomerkeille Sikrenvaaraan, Kiukoisiin, Hovattalaan sekä Palovaaralle. Lippulinnan tehdessä kunniaa laskivat Alesmaa ja Karjalainen seppeleet näille paikoille. Palovaaraan URR:n muistokivelle seppeleenlaskun suorittivat Fredrik Söderlund ja vääpeli Jouni Sutela Maasotakoulusta.

Pentti Lihavainen ja Jouni Puruskainen ovat kunnostaneet Sikrenvaaran muistomerkin pst-tykin ja Kiukoisten krh:n pohjoiskarjalaisen liike-elämän tuen turvin.

Teksti: Matti Hilska

Kuvat: Simo Kiuru ja kirjoittaja

Sotilasansiomitali Risto Korkalle

Puolustusvoimain komentaja kenraali Janne Jaakkola myönsi 4.6.2025 Risto Korkalle Sotilasansiomitalin tunnustuksena Puolustusvoimien hyväksi tehdystä työstä. Ratsumieskillan hallitus onnittelee Ristoa.

Tulta ja liikettä Kärkölässä

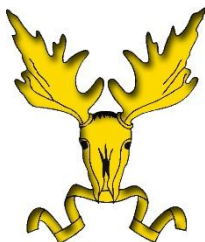
Killan ampumailtaa vietettiin tiistaina 13. toukokuuta Kärkölän Järvelän ampumaradalla. Tänä vuonna teemana olivat erilaiset pistoolit. Parikamppailuina ammuttiin metallisiin laikkoihin, jotka osumasta kilahtivat ja heilahtivat vastustajan puolelle lankkua.

Kaliipereita oli tarjolla useampia, magnum 357:n jyrähtaessä, moni ampuja joutui ottamaan tukiaskeleen taaksepäin. Kouluttajana toimi Marko Patrakka ja ratamestarina Seppo Huldén.

Ilkka Sipilä ja Seppo Huldén kisaamassa.

Teksti ja kuva: Matti Hilska

Viimeiseen iltahuutoon kutsutut

Aarne Kumpulainen 1957-2025

Everstiluutnantti evp. Aarne Kumpulainen kuoli 7. elokuuta. Hän oli syntynyt 7.5.1957. Hän palveli varusmiehenä HämRjP:ssa 1978 ja aloitti sotilasuransa opetusupseerina heti perään. Upseerin ura päättyi HämRjP:n komentajana 2003-2009. Tämän jälkeen hän toimi vielä lähes vuosikymmenen MPK:n Lahden koulutuspäällikkönä. Sotilaallinen siunaustilaisuus järjestettiin Lahdessa Läntisen hautausmaan kappelissa 30.8.2025.

Markku Palokangas 1948-2025

Ratsumieskillan kunniaratsumies, valtiotieteiden maisteri Markku Palokangas kuoli 19. elokuuta. Hän oli syntynyt 11.9. 1948. Hän palveli varusmiehenä HämRjP:ssa, kotiutui vänrikkinä, opiskeli valtiotieteen maisteriksi ja teki työuran Sotamuseossa, eläköityen sen johtajan virasta. Sotilasarvoltaan Palokangas oli reservin majuri. Kunniaratsumieheksi hänet kutsuttiin vuonna 2024.

Hennalaa heräteltiin isolla joukolla

Elokuun 17. päivänä järjestettiin jo perinteinen Hennala Herää -tapahtuma Sotilaslääketieteen museon lähipiirissä. Kyseessä oli yhdeksäs kerta ja Ratsumieskilta on joka kerta ollut mukana tavalla tai toisella. Tälläkin kertaa meitä oli tusinan verran mukana. Oman esittelypisteen lisäksi kiltalaiset olivat mukana lipunnostossa ja seppelpartiossa. Ratsujakin oli mukana kaksi, Sirkkon ja Lego ratsastajinaan...

Tapahtuma järjestettiin Hämeen Maanpuolustuspäivänä ja paikalla oli kauniissa säässä runsaasti yleisöä.

Pekka Hennala keskusteluissa.

Evakkopatsas kukitettuna.

*Kari Savutie ja Outi Vainio
hevosten kanssa lepotauolla.*

*Pentti Musakka ja päivystäjä
Matti Hilska.*

Kuvat: Simo Kiuru

Ratsumieskillan osasto.

Kirsi Ahlgren ja Jörg Eifflaender ratsukoilla Hennala herää -tapahtumassa. Kuvat: Simo Kiuru

Perinneasetapahtuma

Killan perinneasetapahtuma järjestetään lauantaina 4. lokakuuta Vesivehmaalla Kenraalin radalla. Tilaisuus käynnistyy kello yhdeksän ja tietysti nokipannukahveilla.

Itsenäisyyspäivän etkot

Itsenäisyyspäivän etkot maanpuolustusväelle 5. joulukuuta Lahden Upseerikerholla. Ratsumiehille järjestyy toivottavasti oma pöytä. Mennään porukalla nauttimaan hienosta juhlasta!

Laita tapahtuma kalenteriisi. Hakkaa päälle!

Maanpuolustus kuuluu kaikille!